

LIFE toetusprogrammi puhtale energiale ülemineku alamprogramm LIFE CET

Andro Truuverk

LIFE CET 2025 taotlusvooru üldinfo

- Toetus 95%
- Alamprogrammi eelarve 91 400 000 EUR
- Projekti algus ja kestus määratakse GA
- 12 meedet – mitmetel mitu eri suunda
- Vähemalt kolm* partnerit vähemalt kolmest riigist (* 3 meetmes lubatud ka ainult üks taotleja – BUILDSKILLS, PRIVAFIN, PDA)

Taotlustingimused

- Taotlemine Euroopa Komisjoni taotluste ja hangete elektroonses keskkonnas (EU Funding & Tenders Portal)
- Tähtaeg 13. september 2025 kell 17.00 (CET), tulemused veebruar 2026, GA juuni 2026
- Taotlust võib korduvalt parandada ja uuesti esitada
- Taotleja võib esitada ka mitu erinevat projektitaotlust

Taotlus koosneb:

- A osa: administratiivne informatsioon partnerite kohta ja projekti summeeritud eelarve
- B osa: projekti tehniline kirjeldus (**kuni 65 lehekülge**) juhiseid ei tohi kustutada – õige info õiges kohas. NB! Hindajad ei võta arvesse seda mahtu ületavat osa taotlusest!
- C osa: lisaandmed – portaalis kohustuslikud lisad, nt eelarve, partnerite taust
- Taotlus loetav, ligipääsetav, prinditav

LIFE-2025-CET-LOCAL

- Tehniline abi linnadele ja KOVidele puhtale energiale ülemineku ja dekarboniseerimise plaanide ja strateegiate koostamiseks
- Võimekus, oskused ja struktuurid – tehniliste, juriidiliste, finants, administratiivsete ja sotsiaalsete oskuste arendamine
- 3 taotlejat 3 abikõlblikust riigist
- EL toetus kuni 1,75 miljonit EUR

Vali üks!

- Scope A: Integreeritud dekarboniseerimiskavade rakendamine
- vajadus kiirendada säästvate energiale ülemineku meetmete rakendamist koostöös sidusrühmadega ning pöörates tähelepanu haavatavatele osapooltele. Ettepanekud peaksid andma linnadele ja KOV-idele võimaluse arendada konkreetseid oskusi, lähenemisviise ja oskusteavet, et teha otsuseid meetmete kohta ja neid ellu viia ning optimeerida avaliku sektori kulutusi.
- Scope B: Kohalike kütte- ja jahutuskavade koostamiseks metoodikate, mallide, jooniste ja strateegiate väljatöötamine

LIFE-2025-CET-POLICY

- Toetus säästva energia valdkonna õigusaktide rakendamiseks
- the Energy Efficiency Directive (Scope A).
- the Renewable Energy Directive (Scope B).
- Projekt peaks toetama lubade andmise protsessi sujuvamaks muutmist, taastuvenergia kiirendamist ning valitud taastuvenergiatehnoloogiate paigaldajate ja projekteerijate teavitamist ja koolitamisega seotud erisätete rakendamist.
- the Energy Performance of Buildings Directive (Scope C).
- Mõõtmise, seire meetoodikad
- 3 taotlejat 3 abikõlblikust riigist
- EL toetus kuni 2 miljonit EUR
- Selle teema raames ei loeta abikõlblikuks oskuste täiendamise ja ümberõppe tegevusi, näiteks kvalifikatsiooni- ja koolituskavade väljatöötamist/ajakohastamist.

LIFE-2025-CET-BETTERRENO

- Hoonete energiatõhusus – tingimuste loomine, et renoveerimine toimuks kiiremini, ulatuslikumalt, targemalt ning oleks teenuse- ja andmepõhine
- Fookus ühel neist (meetodid, tehnoloogiad, töövahendid):
- Scope A: Energiatõhusate renoveerimistööde ja konkurentsivõime edendamine
- 1) Suurendada renoveerimist ja teha edusamme täielikult dekarboniseeritud ja nullheitega hoonefondi saavutamisel 2050. aastaks nagu on määratletud hoonete energiatõhususe direktiivis.
- 2) Parandada ehitussektori ettevõtete suutlikkust ja tootlikkust, et saavutada dekarboniseerimise eesmärgid
- Scope B: Hoonete energiaandmed ja teenused
- Hoonete kohta andmete olemasolu, kvaliteedi ja täpsuse parendamine, nende kättesaadavus nt finantsinstitutsioonidele, kes peaksid arendama energiatõhususe rahastamisteenuseid.
- Energiatõhususe sertifikaadid
- 3 taotlejat 3 abikõlblikust riigist
- EL toetus kuni 2 miljonit EUR

LIFE-2025-CET-INDUSTRY

- Toetus tootvale ja äri sektorile puhtale energiale üleminekuks ja Venemaalt pärinevast fossiilsest kütusest loobumiseks
- Selle teema üldine eesmärk on toetada puhtale energiale üleminekut ja tööstuse dekarboniseerimist, ületades lõhe neto-nullenergia tehnoloogiate nõudluse ja pakkumise poole vahel ning edendades koostööl põhinevaid lähenemisviise füüsiliselt lähedal tegutsevate ettevõtete vahel.
- Energiajuhtimissüsteemid, energiaauditid suunates ettevõtteid koostööle.
- Scope A: Tööstussektorite ja tehnoloogiapakkujate koostöö puhta energia tehnoloogia optimeerimiseks ja juurutamiseks
- Liikmesriikide vahelise koostöö tugevdamine energiaauditite ja energiajuhtimissüsteemide vallas, et hõlbustada ühtlustatud lähenemisviisi ja kulutõhusate energiatõhususe meetmete rakendamist.
- Scope B: Lähedalasuvate tööstusharude vaheline energiakoostöö puhta, taskukohase ja säästva energiakasutuse edendamiseks
- Suured ja väikesed ettevõtted samas tarneahelas või üksteise lähedal asuvates hoonetes.
- 3 taotlejat 3 abikõlblikust riigist
- EL toetus kuni 2 miljonit EUR

LIFE-2025-CET-BUILDSKILLS

- Oskuste arendamine – koolitused ja ümberõpe hoonete dekarboniseerimiseks ja energiasüsteemi integreerimiseks
- Hoone kogu väärtusahelat katvate uute koolituste ja kutsete loomine ning olemasolevate arendamine – rätseplahendus vastavalt kohalikele vajadustele.
- Scope A: Olemasolevate siseriiklike „oskuste platvormide“ tegevuse toetamine
- jätkata riikliku platvormi haldamist alalise struktuurina, mis koondab eksperte kõigist asjaomastest sidusrühmade organisatsioonidest, sealhulgas, kuid mitte ainult, hariduse ja energeetika eest vastutavatest valitsusasutustest, haridus- ja koolitusteenuste pakkujatest, ametiühingutest ja akadeemilistest ringkondadest.

- Scope B: Riiklike oskusplatvormide (taas)loomine
- (taas)luua riiklik platvorm ja tagada peamiste sidusrühmade kaasamine
- oskuste analüüsi tegevuste läbiviimine
- koostada riiklik tegevuskava tuvastatud puuduste ja tõkete kõrvaldamiseks
- edendada laialdaselt praeguse olukorra analüüsi tulemusi ja tegevuskavas esitatud meetmeid ning tegema vajalikke korraldusi tegevuskavade elluviimise ettevalmistamiseks.
- 1 taotleja 1 abikõlblikust riigist või mitu taotlejat ühest riigist
- EL toetus kuni 1,5 miljonit EUR

LIFE-2025-CET-DHC

- Kaugkütte ja –jahutus: oskuste arendamine ja investeerimisplaanid moderniseerimiseks ja energiaallika vahetamiseks (taastuvenergia, geotermaal, heitsoojus)
- Süsinikuneutraalsuse saavutamiseks ja ELi sõltuvuse järkjärguliseks vähendamiseks fossiilkütuste impordist on hädavajalik vähendada fossiilkütuste tarbimist kütmiseks ja/või jahutamiseks.
- Tehniline abi olemasolevate kaugküttesüsteemide moderniseerimise, kütuse liigi vahetamise ja süsteemi integreerimiseks investeeringuplaanide arendamiseks. Suunatud kaugküttesüsteemide operaatoritele/omanikele, et koostada investeerimisplaanid, mis vastavad „tõhusa kaugkütte ja -jahutuse“ kriteeriumitele vastavalt uuele Energiatõhususe direktiivile nt finantsplaanid, tasuvusuuringud, ühilduvus olemasoleva elamufondiga.
- Omavalitsuste või asjaomaste sidusrühmadega uute kaugkütte- ja/või jahutusvõrkude investeerimiskavade väljatöötamine, tingimusel et need põhinevad täielikult taastuvenerial ja/või heitsoojusel, ning pöörates erilist tähelepanu olemasolevatele hoonetele.
- 3 taotlejat 3 abikõlblikust riigist
- EL toetus kuni 2 miljonit EUR

LIFE-2024-CET-PRIVAFIN

- Erarahastuse kaasamise abil eesmärgini jõudmine
- Eesmärk suurendada energiatõhususele ja taastuvatele energiaallikatele eraldatud erasektori rahastamise mahtu uuenduslike rahastamisskeemide loomise kaudu potentsiaalselt kombineerituna taastuenergia ja energia salvestamisega.
- Stimuleerida sünergiat ja arendada pikaajalisi partnerlussuhteid finantsasutuste ja energiateenuste turu operaatorite vahel (olla katalüsaatoriks)
- 1 taotleja 1 abikõlblikust riigist või mitu taotlejat ühest riigist
- EL toetus kuni 1,5 miljonit EUR

LIFE-2025-CET-OSS

- Teenused hoonete ja ettevõtete üleminekuks puhtale energiale
- Scope A: kodude renoveerimise teenused - Arendatavad teenused peaksid hõlmama kogu kodu renoveerida soovivate majaomanike „klienditeekonda“.
- Scope B: teenused erasektori üürimajade energiatõhustamiseks
- Lubatud 1 taotleja ühest abikõlblikust riigist või mitu ühest riigist
- EL toetus kuni 1,5 miljonit EUR
- Scope C: EU renoveerijate kogukond
- Taotlus EU-PEERS projekti loodud alustele, edendades oskuslike spetsialistide võrgustikku ja koondades Euroopa algatusi, mis keskenduvad integreeritud koduremondi teenustele. Kohalike ja piirkondlike algatuste ühendamise kaudu edendab see kogukond rahvusvahelist koostööd ja jagab parimaid praktikaid.
- 3 taotlejat 3 abikõlblikust riigist
- EL toetus 2 kuni 2,5 miljonit EUR
- Rahastuse saab 1 taotlus

LIFE-2025-CET-PDA

- Projektiarendusabi (PDA) pakub tehnilist tuge projektiideedele. Toetades avalikku ja erasektorit, et ellu viia ambitsioonikaid puhtale energiale ülemineku investeeringuid.
- Sihtsektorid:
 - Hooned
 - Kaugküte
 - Taristu
 - Ettevõtted
 - Taastuvenergia allikad
 - Liikuvus
- Lubatud 1 taotleja või taotlejad ühest abikõlblikust riigist
- EL toetus 1- 1,5 miljonit EUR

LIFE-2025-CET-EUCF

- Linnade toetamine puhtale energiale ülemineku investeerimiskavade väljatöötamisel
- Euroopa linnadel ja omavalitsustel on võtmeroll väiksemate projektide koondamises ühtse katuse alla ning potentsiaal energiaüleminekuks vajaliku suure toetussumma saamiseks.
- 3 taotlejat 3 abikõlblikust riigist
- Toetuse saab 1 taotlus
- EL toetus kuni 15 miljonit EUR

LIFE-2025-CET-ENERPOV

- EL energiavaesuse ja haavatavuse leevendamine
- Haavatavate elanikega korterelamute renoveerimine keskendudes hoonete haldajate, ühistute, juhtimisorganite tugevdamisele, asjakohaste õiguslike takistuste kõrvaldamine (nt omandi ja rendi seadused), neile tugiteenuste loomine. Elanikel tuleb võimaldada jääda oma kodudesse. Vastavate programmide loomine ja piloteerimine. KOVde ja sotsiaalasutuste, ühistute, energiakommuunide jõustamine luues sektoritevahelisi koordineerimisstruktuure, mis tegelevad energiavaesuse ja haavatavusega.
- 3 taotlejat 3 abikõlblikust riigist
- EL toetus kuni 1,75 miljonit EUR

- Scope A: Poliitika ja koordineerimise tugi avaliku sektori asutustele ja sidusrühmadele
- Scope B: Suurte korterelamuste renoveerimise toetus
- Uued IT lahendused ja andmebaasid ei ole oodatud.
Lisandväärtus!

LIFE-2025-CET-ENERCOM

- Eesmärk on luua või laiendada teenuseid, mis toetavad energiakogukondade loomist ja kasvu.
- Toetusmeetmed sh finantstugi kolmandatele osapooltele eesmärgiks on kestlikele energiakogukondade projektidele äriplaanide loomine.
- Eelistatakse taotlusi, mis keskenduvad geograafilistele piirkondadele, kus energiakogukonnad on vähem arenenud, või tegevustele, kus on vähem kogukonnakogemusi.
- 3 taotlejat 3 abikõlblikust riigist
- EL toetus kuni 1,75 miljonit EUR

Topic	Topic budget
LIFE-2025-CET-LOCAL	EUR 7 000 000
LIFE-2025-CET-POLICY	EUR 4 000 000
LIFE-2025-CET-BETTERRENO	EUR 6 000 000
LIFE-2025-CET INDUSTRY	EUR 9 000 000
LIFE-2025-CET-BUILDSKILLS	EUR 6 000 000
LIFE-2025-CET-DHC	EUR 6 000 000
LIFE-2025-CET-PRIVAFIN	EUR 7 000 000
LIFE-2025-CET-OSS	EUR 10 000 000
LIFE-2025-CET-PDA	EUR 8 400 000
LIFE-2025-CET-EUCF	EUR 15 000 000
LIFE-2025-CET-ENERPOV	EUR 6 000 000
LIFE-2025-CET-ENERCOM	EUR 7 000 000